

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcją i Wydawnictwo: Stefan Kiedrzyński, Kielce, ul. Sienkiewicza 32

10

Sobota 13 sierpnia 1938 r.

Nr. 226

Dlaczego Moskwa poszła na kompromis

Trudności wewnętrzne zgasiły zapał wojenny

Ostatnia rozmowa komisarza Litwinowa z ambasadorem japońskim Szigemitsu zakończona, jak wiadomo, propozycją przerwania działań wojennych, wywarła w moskiewskich kołach politycznych bardzo duże wrażenie.

Fakt, że Litwinow pomimo wojennego tonu prasy i jeszcze bardziej wojowniczo nastrojonych wieców „ludu radzieckiego”, zdecydował się na stosunkowo bardzo znaczne ustępstwa wobec Japonii, tłumaczony jest jako zwycięstwo realistycznej postawy komisarza Woroszyłowa wobec zatargu sowietów z japońskim.

Koła zbliżone do ambasady japońskiej zwracają uwagę na fakt, że gdy podczas poprzedniej rozmowy pomiędzy ambasadorem japońskim Szigemitsu, a komisarzem dla spraw zagranicznych Litwinowem, ten ostatni stwierdził, że jakiegokolwiek pertraktacje pokojowe będą możliwe dopiero wówczas, gdy wojska japońskie wycofają się z zajętych terenów, to w czasie śródowej rozmowy obu dyplomatów, Litwinow zdecydował się na to, aby wojska obu stron pozostały tam, gdzie się znajdowały w dniu 10 b.m. o godz. 24-ej według czasu lokalnego.

SUKCES STRONY JAPONSKIEJ

LONDYN.— Otrzymał tu wiadomości o porozumieniu Z.S.R.R. i Japonii co do sposobu załatwienia zatargu o Czang Ku Feng wskazują, zdaniem tychże kół politycznych, wyraźnie na zwycięstwo tezy japońskiej.

Dzienniki angielskie zamieściły pod sensacyjnymi nagłówkami wiadomość o zawarciu za wieszenia broni na pograniczu sowiecko-mandżurskim, i komentują to wydarzenie z uczuciem widocznej ulgi.

Wiadomość o osiągnięciu za sadniczego porozumienia pomiędzy Tokio a Moskwą była zupełną niespodzianką, tym bar-

dziej, że w środę w godzinach wieczornych obawiano się na podstawie ostatnich doniesień dalszego zaostrzenia zatargu.

Nawet teraz, podkreśla prasa, nie wszystkie trudności zo-

stały zwyciężone, a niebezpieczeństwo wznowienia działań wojennych nie jest całkowicie usunięte. Tym nie mniej nie ulega wątpliwości, że Moskwa pod presją poważnych wewnę-

trnych trudności jest zmuszona do ustępstw.

AMERYKA

WASZYNGTON. Sekretarz stanu Cordell Hull dał wyraz swemu b. wielkiemu zadowoleniu z powodu zawieszenia broni, osiągniętego między Zw. So-

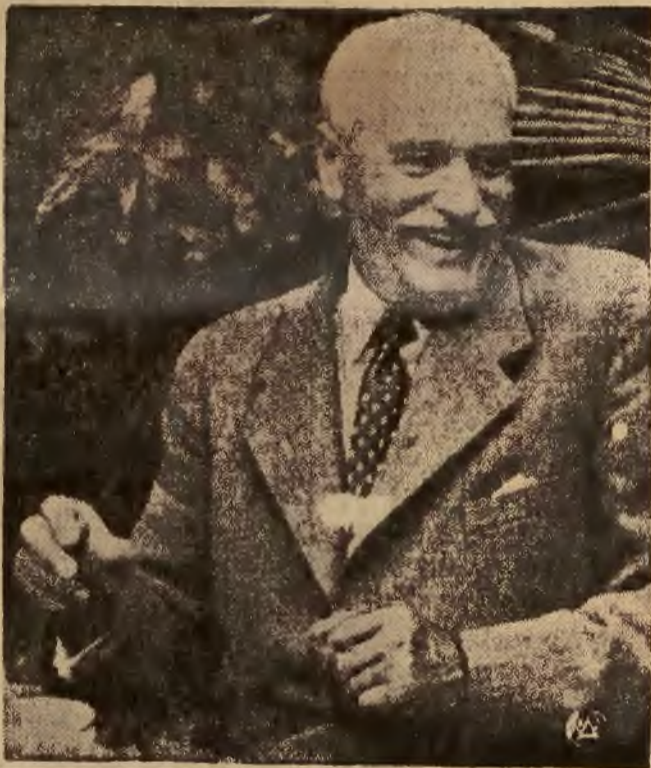
wieckim a Japonią. Koła dyplomatyczne, które przyjęły wiadomość również z zadowoleniem, zapytują się jednak, czy zatarg rzeczywiście zakończył się?

Zdaniem tychże kół, następstwem konfliktu będzie to, że

Japonia zmuszona będzie utrzymywać znaczne siły w Mandżukuo, o ile sprawa Czang Ku Feng nie będzie ostatecznie zakończona, a to przyniesie korzyść Chinom przez odciągnięcie części wojsk japońskich z frontu południowego.

LONDYN. Reuter donosi z Moskwy, że wczoraj wieczorem na południe od wzgórza Czang Ku Feng odbyło się pierwsze spotkanie przedstawicieli wojsk japońskich i sowieckich, celem zweryfikowania stanowisk wojsk japońskich.

P. Prezydent R. P. na wywczasach

Ostatnie zdjęcie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, profesora doktora Ignacego Mościckiego z Laurany w Italii.

27 miliardów na zbrojenia

przeznaczają Sowieci w roku bież.

MOSKWA. Głównym punktem pierwszego dnia obrad nad zwyczajnej sesji Rady Najwyższej Z. S. R. R. był dwugodzinny referat komisarza finansów Zwieriewa o budżecie sowieckim na r. 1938.

Zwieriew oświadczył, że wobec niebezpieczeństwa wojny na Dalekim Wschodzie budżet

sowiecki w r. b. został zwiększony przeciętnie o 28 proc. w porównaniu z r. ub., a mianowicie z 96.600 miliona na 125.200 milionów rb.

Z ogłoszonych przez Zwieriewa na pozycji budżetowych wynika, że wydatki na zbrojenia sołowieckie wynoszą w r. b. 27 miliardów rb. t. zn. o 10 miliardów

więcej, aniżeli w r. 1937. W porównaniu zaś z r. 1936 sołowieckie wydatki na zbrojenia powiększono trzykrotnie.

Suma 27 miliardów rb. nie wyczerpuje jednak wszystkich wydatków na cele wojenne. Dochodzi do tego jeszcze około 14 miliardów rb. preliminowanych na dalszą rozbudowę przemysłu wojennego, a ukrytych w pozycjach budżetowych przeznaczonych na inwestycje

Poza tym wydatki na utrzymanie kilkuset tysięcy t. zw. wojsk specjalnych ludowego komisariatu spraw wewnętrznych i wojsk granicznych, preliminowane są w budżecie komisariatu spraw wewnętrznych.

W ten sposób przeszło połowa olbrzymiego 125-miliardowego budżetu sowieckiego przeznaczona jest na zbrojenia.

Również w sumie 32 miliardów rb. uchwalonych na cele kultury i oświaty — 16 miliardów rb. przeznaczono na cele przysposobienia wojskowego.

Tajemnicza banda werbowników

KOWNO. Na terenie Litwy uwija się od paru dni kilku osobników, którzy podając się za upelnomocnionych przedstawicieli „młodego frontu żydowskiego w Polsce” na kraje bałtyckie, werbują młodych Żydów do pierwszego oddziału frontu.

Oddział ten ma rzekomo wyruszyć na jesieni z Polski do Palestyny. Tajemniczy agenci zapewniają, że impreza jest całkowicie legalna, posiada charakter wojskowy i ma wszelkie szanse powodzenia.

Ponieważ władze litewskie nie są poinformowane o istnieniu jakiegokolwiek frontu żydowskiego w krajach bałtyckich i ponieważ w danym wypadku zachodzi obawa, że jest to pretekst do wyłudzenia pieniędzy od łatwowiernych, władze postanowiły przystąpić do likwidacji tajemniczych werbowników.

Dezercje żołnierzy czerwonych

skłoniły Litwinowa do ustępstw wobec Japonii

MOSKWA. Komisarz polityczny armii czerwonej Mechlis ukończył śledztwo, zarządzone w związku z licznymi dezercjami żołnierzy i oficerów sowieckich podczas pierwszych starć z wojskami japońskimi w obszarze Czang Ku Feng.

Śledztwo obejmuje kilkadziesiąt wypadków dezercji, lub przejście z bronią w rękę na stronę przeciwną.

W Chabarowsku specjalny trybunał wojskowy rozpatruje obecnie kilka spraw tego rodzaju, przy czym oskarżonymi są oficerowie i podoficerowie, którzy mieli nie wykonać rozkazów, wydanych podczas walk o Czang Ku Feng.

Jak twierdzą w moskiewskich kołach politycznych doniesienia o dezercjach i braku bojo-

wego ducha wśród żołnierzy i dowódców armii czerwonej na Dalekim Wschodzie podziałały deprymująco na Kremlu, co miało wywrzeć decydujący wpływ na okazanie przez komisarza Litwinowa podczas ostatniego spotkania z ambasadorem Szigemitsu daleko idącej ustępliwości i doprowadziło zresztą do zawarcia układu o zawieszeniu broni.

SPÓR O BRZMIENIE UMOWY

Czy miasto ma prawo kontroli ksiąg Elektrowni?

W czasie ostatniego posiedzenia Rady Miejskiej, przewodniczący komisji rewizyjnej radny Lubas złożył obszernie sprawozdanie ze swych czynności, jako delegata do sprawdzenia ksiąg i rachunków w Elektrowni.

Jak wynika z tego sprawozdania radny Lubas w to-

warzystwie księgowego Zarządu Miejskiego p. Grudziela udali się do Elektrowni kieleckiej, jako delegaci Zarządu m. Kielc.

Elektrownia odmówiła delegatom prawa lustracji ksiąg handlowych, wychodząc z założenia, że księgowość jest kontrolowana przez Urząd Skarbowy, co jest absolutną gwarancją jej prawidłowości. Jeżeli chodzi o całość obrotów Elektrowni to te uwidocznione są w rocznych bilansach, ogłaszanych publicznie.

Natomiast Zarząd Elektrowni kieleckiej, trzymając

się ściśle § 15 umowy z Zarządem m. Kielc, wyraził gotowość przedstawienia komisji wszelkich rachunków dotyczących robót inwestycyjnych t. j. tych, które stosownie do odnośnej umowy mogą być kontrolowane przez miasto.

Wyjaśnienia radnego Lubasa uczyniły burzę na sali. Radni złożyli wniosek o dokładne zbadanie uprawnień miasta w sprawie kontroli rachunków elektrowni i ewentualne rozstrzygnięcie sporu co do tej kontroli na drodze sądowej, gdyż zachodzi różnica zasadnicza w

rozumieniu brzmienia § 15 umowy przez strony zainteresowane.

Dlaczego miasto pragnie kontrolować rachunki elektrowni?

Tu należy wyjaśnić, że miasto jest zainteresowane w wysokości obrotów dokonywanych przez elektrownię, a to z racji procentów jakie czerpie z tych obrotów.

Trzeba jednak przyznać, że miasto nie będąc absolutnie żadnym współnikiem wspomnianego przedsiębiorstwa, nie może sobie rościć pretensji do wglądu w księgowość Elektrowni.

Dla obliczenia procentu od obrotu wystarczy roczny bilans, zatwierdzony przez władze skarbowe, względnie wykazy obrotów przedsiębiorstwa, podlegające również kontroli skarbowej. Kontrola skarbową wy daje nam się najbardziej ścisła i miarodajna — chyba że miasto ma co do tej kontroli specjalne zastrzeżenia

Przypuśćmy teraz, że Zarząd Elektrowni kieleckiej udzieliłby delegatom miasta pozwolenia na skontrolowanie ksiąg i rachunkowości. Pomijając już sam „tok urzędowania”, jaki trwałby kilka tygodni, uprzytomnić sobie należy, że miasto będąc zainteresowane w dochodach przedsiębiorstwa jest z drugiej strony jego klientem, pobierając prąd po ustalonej cenie.

Czy jest na świecie takie przedsiębiorstwo, które swemu klientowi udostępniłoby wgląd do swych tajemnic handlowych? Uartym w

świecie finansów zwyczajem, a nawet prawem, wypadek taki jest nie do pomysłenia, a tajemnice handlowe są zawsze pilnie strzeżone.

Udzielając miastu prawa kontroli swej rachunkowości z racji wypłacanej prowizji od obrotów — Elektrownia uznalaby tym samym miasto jako swego oficjalnego współnika. Takim samym współnikiem Elektrowni mógłby zostać każdy pracownik tego przedsiębiorstwa, który zamiast stałych poborów otrzymuje prowizję i procenta od obrotu.

Wydaje nam się, że obecna płaszczyzna sporu miasta z elektrownią posiada sztuczne nachylenie, a właściwy cel tych sporów nie leży absolutnie w orbicie dobrze zrozumianego interesu publicznego, a stanowi raczej odskocznnię dla prywatnych ambicji, nurtujących łono Rady Miejskiej w związku ze zbliżającym się terminem ogólnych wyborów do samorządów.

Kina kieleckie:

Czwartak Bolek i Lolek
Magiczny klucz
Joe Louis i Schmeling
Palace: Korsarze
WF i PW. W Ziemi Błogosławionej
Casino: Kino nięczynne

BAR I RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne
dania barowe

Maczanka z polędwiczką	50 gr.
Zrazy po nełsofsku	50 „
Cyndały z kaszą czarną	40 „
Kiełbasa firmowa	40 gr.
Bigos staropolski	30 „
Fasola po bretofsku	40 „

Ceny niezmienione od 1935 r.

Odbiorniki sieciowe i grzałki elektryczne, żelazna, imbryki, kucharki, grzałki do rurki, poduszki i inne
do nabycia na dogodnych warunkach

W Radomskim T-wie
ELEKTRYCZNYM
Spółka Akc. w Radomiu
ulica Traugutta Nr 53

Złóż ofiarę
na F. O. N.

Piękny czyn rob. „Barcza”

W kamieniołomach „Barcza” w pow. kieleckim odbyło się zebranie robotnicze z udziałem przeszło 300 robotników.

Robotnicy opodatkowali się na przeciąg 3-ch miesięcy po 2% od swych zarobków na bu-

dowę Pomnika „Czynu Legionowego”, jaki ma stanąć w osiedlu robotniczym Mała Wiśniówka, pow. kieleckiego

Czyn robotników kamieniołomów „Barcza” niewątpliwie znajdzie dalszych naśladowców

Pasażer okradł szofera

Joskowicz Szmul, zam. w Chęcinach, pow. kieleckiego wracając samochodem ciężarowym z Warszawy do Kielc, ea rogatce warszawskiej zabrał do szoferki nieznanego osobnika, który jechał do Kielc.

Po przybyciu do Kielc osobnik ów wysiadł i po jego odejściu Joskowicz stwie-

dził, że skradziono mu z kieszeni spodni portfel, zawierający 300 zł. gotówki, 4 weksle na sumę 400 zł., oraz różne notatki.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”
okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Wojowniczy Słoń

Łatasz Zejlik, zam. w Kielcach przy ul. Piotrkowskiej 47, został zaczepiony przez 4-ch nieznanymi osobników, będących w stanie pijanym, którzy zażądali 5 zł. na wódkę, a gdy ten odmówił pobili go rękami po

plecach i głowie. Dwóch osobników odnaleziono. Są to: Słoń Henryk i Pelc Józef ze wsi Miedzia na Góra, gm. Niewachłów. Nazwisk pozostałych 2 osobników ustalić nie zdołano.

Nieźrównanej jakości **WODY naturalne owocowe, wody gazowe**

FIRMY **ST. DŁUŻEWSKI** Kielce, ul. Chęcińska Nr. 19, tel. 14-83.

Smak świeżego owocu...

orzeźwiają, chłodzą, łagodzą upał.

Smak świeżego owocu...

Przeznaczenie miesięczne „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo.
Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. komunikatów bezpłatnych nieumieszczają się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.